

Ⓔ pam. 9.

Prijs 30 cents.

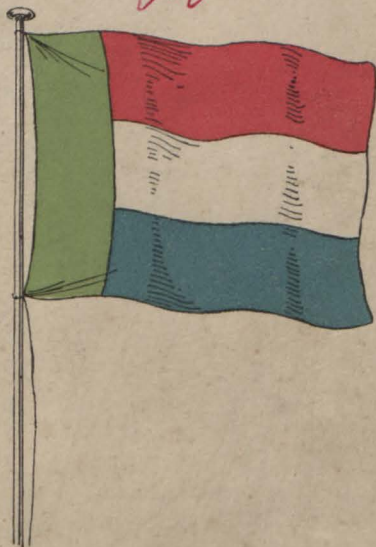
BOERENLIEDEREN.

Vrij naar 't Hoogduitsch van

FRITZ LIENHARD,

DOOR

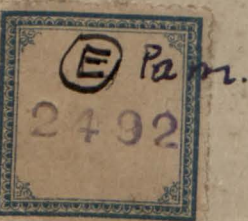
J. F. SIKKEN.

*Van den netto opbrengst wordt een derde deel afgestaan
aan het Nederlandsch Comité voor Transvaal.*

AMSTERDAM.
EDUARD H. SIKKEN.

1900.

Ⓔ Pam 9
29641

BOERENLIEDEREN.

Vrij naar 't Hoogduitsch van

FRITZ LIENHARD,

DOOR

J. F. SIKKEN.

✧ ✧ ✧ ✧ INHOUD ✧ ✧ ✧ ✧

Gebed. 3. Ruitermarsch. 4. Duitschland en Holland. 5. De Werving. 6. Boerenpatrouille. 7. Begin van den slag. 8. Geweergevecht. 9. De jonge boer. 10. Boerenkalmte. 11. Gij droomt mijn Lord. 12. Aan de bergschotten. 13. De gevallen reus. 14. Byrons geest. 15. Uit een veldbrief. 16. De zwijgende Jan. 17. Gouden kogels. 19. Liederer der Kaffermeisjes. 20. De vijfde lancers. 22. Elandslaagte. 24. Jan Kock. 25. Nachtelijk Koraal. 26. De Anjelier. 27. Jong-Hendrik. 28. De boerenvrouwen. 35.

G e b e d .

Nu laat ons zwijgend bidden man voor man.
God, die ons leidde door het kafferland,
Die ons als braamstruik in de rotsen bant,
Geve ons den zegen, als zijn wijsheid het gebiedt.
Maar hij verdelge ons of verdelge ons niet —
Wij smeeken dit van God: leidt als het kan :
Dat wij met eere vallen, man voor man.

Ruitersmarsch.

Ha! dat heerlijk paardgetrappel op de vlakte van Trans-
vaal!

Als de vonken met ons rijden op de vlakte van Trans-
vaal!

Rijke landstreek, diamanten schitt'ren vonk'lend overal.

Wind waait uit de zilverpopels,

Van de hoeven, zweepgeknal.

't Is een heerlijk paardgetrappel,

Honderdvoudig paardgetrappel,

Als wij met elkander rijden op de vlakte van Transvaal.

Als wij met elkander rijden, komt de boschman voor de
kraal,

Onze runderen verheffen loeiend den gehoornden kop,

Voor de ruitervolken vliegen gieren en gedachten op.

Voller ruischen alle popels,

Damp stijgt uit de bloemenzee — — —

't Is een heerlijk paardgetrappel,

Honderdhoevig paardgetrappel,

Als wij met elkander rijden op de vlakte van Transvaal!

Duitschland en Holland.

Veldkornet en staftrumpetter, die voor dertig jaren
streed,
Toen 't gebulder der kanonnen Sedans hoogten sidd'ren
deed.
Duitscher de een en boer de andere, rijden voor de troe-
pen uit,
Trapp'lend op den langen veldweg, door geen Brittenvolk
gestuit.

Hij heet Frits en de andere Pieter —
Veldkornet en staftrumpetter
Rijden voor de troepen uit.

„Pieter”, sprak hij, „jong ben 'k weder, als toen 'k naar
mijn meisje vrijde.
Volgepakt de zadeltasschen en den sabel aan de zijde;
Vreess'lijk onweer zie ik trekken voor de vrije Tafelkoppen
Zoo zal mijn trompet straks dond'ren voor de dappere
boerentroepen.

Laat mij blazen, blazen Pieter!”
Veldkornet en staftrumpetter
Rijden voor de troepen uit.

En hij blaast de Duitsche marschen, Kaaplands bergen
in 't verschiet,
Blaast van Duitsche trouw en liefde, die den dood zelfs
weerstand biedt.
Eindigt dan in luid geschetter met het strijdlied van
Transvaal —
Uit het paardgetrappel valt nu dreunend in het krijgs-
koraal!

Frits blaast dapper, stil rookt Pieter — —
Veldkornet en staftrumpetter
Rijden voor de troepen uit.

De Werving.

Nu spring naar de manen, stijg op nu, mijn held ;
De wind is mijn ros en de hemel mijn veld.
De nevelen scheuren en bal ik de hand,
Dan kronkelt de nevel tot ruitergewaad.

Heisa — hojo.

De wind is mijn ros en de hemel mijn veld !

In 't Kaapland en verder nog voort reikt mijn macht,
Daar bouwde ik van goudschuim een huis rijk aan
pracht.

Daar zingt menig keeltje, daar tooien zich
Veel beeldschoone meisjes en allen voor u.

Heisa — hojo.

In 't Kaapland en verder nog voort reikt mijn macht.

O kom toch, o kom toch, bespeurt gij dan niet,
Het feeëngevlei, dat het heerlijkste u biedt?
Blij kirren de wolkjes en fluistert de stroom,
Uw land is muziek en uw hemel een dom.

Kom toch, kom, kom,

Blij kirren de wolkjes en fluistert de stroom.

Nu heb ik je Tommy, ik laat je niet gaan,
Op elkander de tanden, je rit breekt aan.

In goudschuim en eng'len en suikerbrood

Ik echter, de ruiter, ik heet de d o o d.

Heisa — hojo.

Ik echter Tommy, ik ben de dood.

Boerenpatrouille.

In 't dal blinkt in den zonneshijn een koord.
Des vijands tenten. De geweren staan
In pyramiden. Tropische natuur
Omgloeit den kegel, waar een zefierwind
Langs stof en steenen sluipt en stekelstruiken.
Doodstil de berg. Niets als 't geschuifel van
Een hagedas, met dik geschubde huid,
Die angstig kruipend in de steenen voer.
En dan een paardenkop, een zacht gekuch —
Een hoed en karabijn — een blik die loert
In 't dal — en dan weer voort —
dat was een boer.

Begin van den slag.

Nu buldert het, jongen, de vreugd nu in 't oog
Shrapnels en granaten! Ziet eens omhoog.
Sneeuwkllokjes ziet gij daar bloeiend staan —
Verheug u, mijn jongen, de lente breekt aan.

Ziet eens naar beneden die stille pracht
Van madeliefjes; de wereld lacht,
Als een jonge bruid; nu begrijp je ras,
Hoe men 't kan groeien zien het gras.

't Is stil daar boven. Ziet eens het kruid:
Dat groeit, wordt levend en geeft geluid
Dat komt als het bosch van Dunsinan,
Schiet toe mijn jongen. De slag brak aan.

Geweergevecht.

Na lang vuren op de hoogten de kanonnetongen
zwijgen,
Als een loodzware onweersregen stort het uit de schut-
tersrijen.

Knappert alsof korrels vallen,
Knettert, alsof hagels schallen,
Stuivend langs de rotsenzuilen,
Waar wij achter dekking schuilen.
Neen, dat zijn geen donderdruppels,
't Is een grappig slaan en kloppen,
Als op strak gespannen broeken ;
Als of duizend babbelkaffers kloppen duizend farmer-
broeken. —

Laat het knallen!
Laat Basuto-vrouwen lœren ;
Of wij schieten, of wij vallen.
Van de kameraden allen
En de vrinden
Zie ik niemand —
Laat het knett'ren —

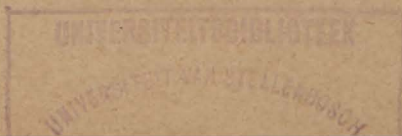
'k Zie slechts om mij op het slagveld vuurroode uniformen
schijnen.

Die zich wringen achter struiken, die zich bukken achter
steen,

Die met grijze tropenhelmen rennen en bij rijen vallen. —
Laat het knallen !

CARNEGIE BIBLIOTEK

U.S.

De jonge boer.

De steen waarop hij ligt, waar knal op knal

Des jong'lings Mauser tot de diepte spreekt,
Toont nog het bloed van vaders droeven val.

Zag hij dat bloed, hij zag de helmen niet,

De witte helmen, die daar overal
Opdoemen uit der vlakke schelle licht.

„Ha, Britten wacht! En of de rotsenwal

In stukken voor uw stormgranaten breekt —
Met tranen klaag ik om mijn vader niet.”

Hij klaagt slechts met zijn Mauser — knal op knal.

Boerenkalmte.

Hij blijft een boer, blijft onbewogen kalm,
De vader, als hij den gewonden jongen
Van 't bloedig slagveld op zijn armen draagt,
Waar ze aan elkanders zijde moedig streden.

Hij knielt in 't boschje, waar de paarden staan,
Verscheurt zijn wambuis voor den bleeken lijder
Snijdt zwijgend en met haast het eerste windsel,
En luistert of hij 't hart nog kloppen hoort.

Hij geeft hem zwijgend over aan den arts,
En naar zijn schutterslinie ijlt hij weder,
De strenge man werpt op den grond zich neder
En mikt en schiet met de oude kalmte voort.

Gij droomt, mijn lord!

Op 't mager paard, dat acht'loos struiken at,
Om hem zijn afgezeten ordonnancen
En officieren, met het verziend glas,
Waarvoor in middaggloed muskieten dansen —
De schouders opgetrokken, zonder woord,
De kin gesteund zag naar den strijd de lord.

Als sprinkhaanvolk — zoo springen de soldaten
In 't gras, het is een rustloos wijken, bukken —
Zij vallen weggeblazen als de muggen,
't Zijn honderden, die daar hun leven laten.

Zoo zit de lord. Zoo staart hij naar den moord.
Huurlingen moet hij naar de vrijen jagen — —
Droomt hij van Schotlands vrije dagen:
Van koningin Marie, die werd verslagen,
Van Bruce en Bannokburn en Arthursagen
En Percys Cheviot-jacht? —

Gij droomt, mijn lord!.....

Aan de bergschotten.

Schotten, die met Wallace hebt gestreden.

Robert Burns.

Schotten, die met Wallace hebt gestreden,
Die met Bruce 't dwangjuk hebt vertreden
Hooglandsvolk, vereent u met de bede,
Om een nieuwe wet.

Uwe mutsen heeft de boer verslagen,
Vraagt nu, dat in de eerste nederlagen,
Englands troepen bellen mutsen dragen.
Dat, dat zij de wet!

De gevallen reus.

Met wilde vuisten greep hij in het zand,
Toen hem de kogel neerwierp op den grond.

Toen keerde hij zich om en met de hand
De sterke reus greep naar zijn zware wond.

Toen vloeide 't bloed toe — en zijn ketting viel
Met den herinn'ringsspenning bloedrood neder.

Toen ook zijn opschrijfboek — de heldenziel
Ligt roerloos stil en rekt de doode leden.

Byrons geest.

Lord Byron wierp eens als der Noren speer
Zijn bliksemzangen over 't slappe land — —

Nu riep de Griekenheld een schaduwheer,
Dat doolt als dwaallicht om des legers rand.

De kanonniers verwacht de bleeke schijn,
Hij zweeft als spook hen in hun droomen na —
„Kunt gij van goud dan nooit verzadigd zijn.
Verga, verdorven vaderland, verga!”

Uit een veldbrief.

.....Menigmaal heb ik in 't groene Duitschland,
Als wij 's avonds op de steenen bank
Van ons kerkdorp zaten, zonnekleuren
Afgezien en op papier gevangen.
Was ik nu geen farmer — onder ons —
Vriend, ik zou een groote Rafaël wezen.
'k Schilder nu niet meer, maar ik studeer.
Wonderlijk is hier der kleuren wiss'ling.
Toen ik uittrok, was mijn wambuis zwart,
Van geribd fluweel, als van een schilder.
En nu is het laken zuiver geel.
En het goed daaronder, om de beenen,
Was eerst wit, als goede Deutsche sneeuw,
Maar nu heeft het ook Mongoolsche kleuren.
Ook met Nansen ben 'k te vergelijken,
Hem verkorstte walvischvet en olie —
Ons verkorst de modder van Natal,
Kniehoog, Britsch en daarom uiterst klevend. . .
Alzoo sta ik als een walvischvanger
In het vet — totdat een flinke regen
Al wat ijdell aan mij is verdrijft.
Ha, hoe sta ik dan blijmoedig stil,
Als ik niet in zwaren kletterregen,
Tusschen bliksems van de wolken en der Britten
Ingesloten in mijn loopgraaf lig.
Hoe het dondert, hoe de steile bergen,
Zwart en tienmaal grooter u omringen,
Tot zij weder onder tropengloed,
Goud en bruin opdoemen uit hun zwartheid —
Omgekeerd als je tevreden vriend.

De zwijgende Jan.

Jan, onzen Jan, dien kent gij toch :
Zes voet, men overziet hem niet ;
Jan is, als ik het goed beschouw,
Jan is gewis de slimste niet.
Het liefste staat hij als een stok
Met laarzenbeenen breed in 't zand,
Met bruine borst en open jas
De handen in den gordelband.

De kleine pijp hangt in den mond
Als bij een everzwijn de tand.
Hij rookt en zwijgt, hij zwijgt en rookt,
En heet daarom de stomme Jan.
't Is waar, hij zegt wat nu en dan,
Jan toont, dat hij manieren heeft,
Hij neemt de pijp dan uit zijn mond,
En uit zijn lieftingswoord : „jou stier!”

Maar dikwijls spreekt hij met de vuist
En staat dan als zijn lieftingsos
Het hoofd omlaag en distelhaar,
Let op, dat geeft verwoed geboks —
Hij werpt den plager in de lucht,
Vangt hem, als waar' t een bundel koord
Klopt hem, zooals men kleeren klopt,
En rookt dan weder rustig voort.

Dat was de Jan, die noodig was
Toen naar den kop de vijand kwam,
Hij lag daar met zijn Mauser stil,
Hij op de helling de eerste mañ.
Hij rookte met den kleinen mond,
En spuwde rook met zijn geweer
Totdat een twaalftal Britten schoot,
Op hem ; Jan dankte voor zoo'n eer.

Dat was den reuzenknaap te bont.
Hij sprong — toch sprong hij niet naar huis,
Sprong toe, sloeg met de kolf in 't rond,
En deelde om zich trappen uit.
Dat was een schrik en een hallo,
Zij renden weg voor 't wilde dier —
Hij zet zich op het kopje neer,
Laadt zijn geweer en zegt : „jou stier!”

Gouden kogels.

En zijn ze verschoten de kogels van staal,
Wij hebben in huis van wat anders genoeg,
Wij hebben met schoorsteen, machines en rook,
Goudmijnen genoeg — en goud doet het ook.

De kogels?

Wij hebben nog kogels genoeg.

Des morgens vroeg wekt de klank van een bel,
Verdrietig marcheeren de mijnen dan langs
De Britten-gevangenen — zij aan zij —
Geschikt voor de kogelgieterij.

De kogels?

Wij hebben nog kogels genoeg.

Zie hoe de patroonkoppel flikkert en vlamt,
En hoe het als goud naar beneden snort,
Voor immer is rijk, wie betaling geniet —
Zoo is 't toch ons goud, dat op aarde gebiedt.

De kogels?

Wij hebben nog kogels genoeg.

Liederen der Kaffermeisjes.

I

De wind, de wind, als des avonds de wind suist,
Branden de wolken, dan worden de menschen goed.
Maar de boer, onze boer, als des avonds de wind suist,
Spreekt tot de wolken, houdt in de handen den hoed.
En uit de wolken, die als van goud en lang zijn,
Komen de nachten, die stormachtig en bang zijn,
Terwijl onze boer zoo spreekt, als des avonds de wind suist.

2

Wanneer ik eenmaal een adder ben,
Een sissende adder in 't veld.
Ik weet wat ik doe, ik kruip ergens heen,
Daar brandt de zon en daar leg ik mij neer —
Tien jaren lang lig ik in 't zand
Tien jaren lang roer ik niet hals en niet hand,
Ik leg tien jaren in 't zand.
Wanneer ik eenmaal een adder ben,
Een sissende adder in 't veld.

Wanneer ik eenmaal een adder ben,

Een sissende adder in 't veld.

O dan siddert de bodem, let op, wie daar gaat

Ik houd dan een weinig den kop gewend,

Ik ben als een zwarte band.

Ik weet het, ik ken reeds de laars in het zand —

't Is de boer, onze boer en zijn voet is groot,

En dan bijt ik hem vast en ik laat hem niet los,

En laat hem niet los, voor hij schreeuwt, voor hij valt,

Tot de herder lacht, dat het klinkt, dat het schalt.....

Wanneer ik eenmaal een adder ben,

Een sissende adder in 't veld.

De vijfde „lancers”.

Als pendant op den aanval der dappere „lichte brigade”
bij Balaklava in de Krim.

Duizend schreden den vijand gemoet,
Duizend schreden langs rechten weg,
Naar het dal der dooden
Reden de zeshonderd.
„Lichte brigade, blijft niet staan,
Stormt op de kanonnen aan!”
Naar het dal der dooden
Reden de zeshonderd.

Tennyson.

Dijen geperst en lansen vast,
Sabelklett'rend den heuvelrug op.
Voortgezweept als de wilde wind
Reden de vijfde „lancers.”
„Elandslaagte heet de plek,
Waar de boer ellendig ligt.”
Naar den heuvel tot heldenmoord
Reden de vijfde „lancers.”

Weerloos lag gewond en dood,
Lag daar neer in bloed en slijk,
Menig boer en Duitsche man
Hei, de vijfde „lancers.”
Rij aan rij komt bruischend aan,
Dravend naar het doodenveld;
Lansen in de grove vuist.
Lange kerels — woesten blik,

Volk, dat als barbaren moordt
Dapp're vijfde „lancers.”
Dien de lans dwars door den nek —
Dien daar onder een paardenhoef —
Daar dien troep — flink er op los,
Zwaait men ook de witte vlag
Brult men ook — voort escadrons,
Overbrult hen met den kreet:
Hoera, vijfde „lancers.”

Ja, dat was een meesterrit,
Maar de boeren maken 't kiet.
'k Zweer 't u, vijfde „lancers.”
Van den kop weerklinkt een kreet:
Kameraad, vergeef, vergeet.
Heb ik kogels weer bij mij, —
Waar ik ga, waar ik ook zij, —
Wee u vijfde „lancers.”

Elandslaagte.

Nederlaag der Boeren, vooral van 't Duitse corps.

„k Had eens een trouwen makker,
Een beet'ren vindt gij niet" —
Gij hebt het vaak gezongen,
En 't heeft zoo Duitse geklonken,
Bij 't stappen in 't gelid.

Mijn moeder stierf, mijn vader
Was ver; niets aan mijn zij.
Teen heb ik u gevonden,
Nu ligt gij daar met wonden,
Als waart ge een stuk van mij.

Gij kunt mij niet zien weenen,
Ligt in der dooden rij.
Mocht ik den kogel hooren,
Om mij in 't hart te boren,
Dan ben ik dood als gij.

Jan Kock.

(gevallen bij Elandslaagte.)

Zoo viel de boeren-generaal,
Die op zijn borst den bijbel droeg.
Met bidden stond hij in den strijd
Tot hem de wil van God versloeg.

Las hij van 't zwaard van Gideon?
En van der Makkabeerskracht?
Las hij hoe God de Heer in toorn.
Verdelgde Egypte's legermacht?

Dat was zijn boek, zijn eenig boek,
Zijn vader hield het hoog in eer.
En als de voorzaat, sprak ook hij
In de open lucht tot God den Heer.

Voor schieten was zijn oog reeds te oud
Toch was 't voor bidden goed genoeg —
Zoo stond de grijsaard, tot de dood
Hem met zijn boek ter aarde sloeg.

Nachtelijk Koraal

De Natalbergen staren zwijgend neer,
De laatste schoten knallen in den nacht.
Als vonken aan 't gesteente; heen en weer
Gaan ambulances met hun menschenvracht,
De slangen slapen; slechts een steunen waakt.
Aan 't kopje, waar de halve Brittenmacht
In bloed'ge stukken aan de heggan hangt.

Daar wordt het licht, uit dichte wolken dringt,
De maan zich over de Afrikaansche landen,
O glans van God! Hoe blinken alle wanden.
De boeren staan bijeen, voet bij 't geweer,
De hoeden af en vouwen ruwe handen
En van den berg weergalmt als zegegroot,
Van rots tot rots een nachtelijk koraal.

De menschen in de doodsche, donk're kraal,
De kaffers, hurken neer in de eenzaamheid
En rillen, denkend aan den droeven tijd,
Toen ook den kaffers brak de matte speer.

De Natalbergen staren zwijgend neer.

De Anjelier.

Toen hij met breede borst reed in het veld,
Stond lang zijn jonge vrouw nog aan de deur,
En gaf hem zwijgend haren zegen mée.

Zij droomde, de arme van een anjelier,
Die bloeide bloedrood uit zijn borst omhoog
Was door Europa's sneeuw met wit omzoomd.

Stil keerde zij in 't lage huis terug,
Daar achter zong der kaffermeisjes koor,
Zij dacht weemoedig aan haar lang geluk.

Nu is 't vervuld. Zij hebben hem gebracht.
Het witte linnen toont haar de anjelier,
Die de arme man vond in den zwaren slag.

Jong-Hendrik.

Daar hij voortdurend door zijn vader werd
Vermaand, een vrouw te halen aan den haard,
Naar Christenaard en wijl hij burger was —
Zoo reed Jong-Hendrik op verkenning uit.

Bedachtzaam trok hij aan zijn Zondagskiel.
Met hertshoornknoopen, schoof den breedten hoed
Op 't linker oor, hing den patroontasch om
Zijn harden schouder, greep toen het geweer,
Floot fluks een jongen, die den zadel wierp
Op 't jonge, donkergeele paard, hij nam
Van moeder hart'lijk afscheid en beduidde
Zijn vader, toen hij in den zadel zat,
Door prevelen, dat hij gehoorzaam was.

De regen hield zich vast aan dunne wolken
En wachtte weifelend en viel niet neder.
De steppe zweeg en ieder rund was stil.
Toen ving het drupp'len aan, zoo teeder zacht,
Als gingen eng'lenvoeten over 't land.
Blij zong een zwarte herder op een heuvel,
Een gier zweeg op een bladerloozen boom.
Een vogel liep in 't gras, — wijd was de wereld
Diep onder wolken was de wereld wijd.
Wanneer de lucht tot zoelen regen wordt,
En alle halmen met bescheiden buigen
De druppels vangen, als de geur van stof
Zoo heerlijk frisch en koel trekt door de velden,

En als de tonen, anders snel vervlogen
Nu lang weergalmen, of zij door een laken
Zijn afgesloten — hoe vertrouwelijk,
Is dan de hemellooze, kleine wereld.

Jong-Hendrik reed en liet den regen ruischen
Op zich en op zijn kleine, gele merrie,
Op hare korte manen en de riemen,
Die nieuw en blank om haren schedel hingen.
Toen ging hij aan het denken — wat men zoo
In 't Kaapland op de hoeven denken noemt.
Wat moest hij zeggen, als hij bij zijn buurman
En bij diens lange, brave dochters kwam?
Nu ja van 't weder; dat het regende
Zag iedereen toch duidelijk; dat kon niet —
Als hij het zeide eenvoudig en beslist —
Beleedigen — neen, dat kon niemand krenken —
Ook niet, dat de oogst gelukkig binnen was.
— Natuurlijk bij hem t'huis, van anderen
Te spreken, zou niet heel verstandig zijn, —
Was toch een waarheid, die men wagen kon.
En dan — daar bij den oogst, daar was het punt
Daar kon hij met een slimmen overgang
Vertellen, dat zijn moeder zestig jaar was.
„Een mooie leeftijd” zal dan de oude zeggen.
„Nu jongen groeien na”, voltooit dan Hendrik.
„De jongen zijn helaas niet altijd zoo,
Als men ze wenschen zou, „zegt de oude dan.
„Nu” zegt dan Hendrik, „ik zie hier twee jonge” —
Hij wordt thans vrij — “die elken huisstand eeren.”
Dan zullen de partijen beide zwijgen.
Men weet genoeg, de zin was klaar en goed
En daarbij van beleediging geen spoor.

Maar welke jonge nu? Twee zijn er.
Twee dochters heeft de man, verduiveld ja.
Twee dochters heeft hij, dat is niet te ontkennen.

Hier werd opeens Jong-Hendrik zóó getroffen
Door 't vraagstuk, dat hij aan den teugel trok,
En midden op het land, omringd van regen
Bleef stilstaan, als een uitgeworpen man;
De man heeft twee. Twee dochters heeft de man.
Hij keerde zich nu op zijn zadel om,
Keek achter zich; de merrie spitste de ooren.
Maar huiswaarts rijden? 't Zou hem slecht vergaan.
Wat, huiswaarts vluchten? Neen, een schietgebed
Kort, maar toch krachtig, gaf hem goeden moed.
Hem vielen oude, goede lied'ren in,
En dat hem God eens voor der leeuwen muil,
Dañk vaders kogel, wonderbaar bewaarde —
„God zal ook heden mēelij met mij hebben.”

Zoo reed Jong-Hendrik troostvol naar de hoeve.

Toen nu de buurvrouw in de verte zag,
Hoe Hendrik dood bedaard reed op zijn ros,
Zijn mooien jas doornat liet regenen,
Droeg zij de schotels haastig in de kamer.
Daar stond de vader reeds, daar stonden ook
De beide dochters met gevouwen handen.
„Wij zullen moeten wachten,” zegt de moeder,
„Jong-Hendrik komt”, en kijkt daar bij zoo vreemd,
Dat beide meisjes in haar kamer ijlen,
Waar ze als gejaagd zich tooien voor den spiegel

Een kafferjongen houdt Jong-Hendriks paard.
Hij stijgt zeer langzaam af, en langzaam stapt
De buurman naar de huisdeur. Groet en dank.
Zou ik nu reeds beginnen over 't weer?
Denkt Hendrik. Neen, men moet zijn beste troeven
Lichtvaardig niet vergooien. Zwijgend gaat
Hij met den oude naar het huisvertrek.
De dochters zijn er niet, goddank, misschien
Is geen van beiden t'huis en ik, ik heb
Een prachtige uitvlucht, weer naar huis te gaan.
Het maal begint, daar gaat de kamer open,
En beiden komen zóó getooid te vorschijn,
Dat Hendrik sprakeloos aan tafel zit.
Zij knikken „goeden dag” en de eene zegt:
Vrijmoedig vriend'lijk: „is u ook in 't land?”
Waarop Jong-Hendrik al zijn moed verzamelt
En met een „ja!” goed hoorbaar antwoord gaf.
Die moet het zijn, die schijnt een aardig meisje.
Zij heet — hij sprak haar dikwijls in de kerk —
Katrina, ja en de andere heet Eva.
Bevalliger is Eva, maar Katrina
Die hare vlechten als een gele kroon
Om hare frissche, volle trekken draagt
Praat meer — hij hoorde 't nog zoo even.
De soep komt op en ham en melk en kaas,
't Is middagtijd. En eind'lijk is de regen
Naar 't Oosten heen in 't Portugezenland
Op zachte trippelvoeten weggeslopen,
Zooals hij kwam. Nu wendde de oude boer
Den vollen mond tot den gewenschten gast,
Sprak het gewichtig woord: „wij hadden regen.”
En Hendrik uitte een luid en duid'lijk: „ja!”
Toen zweeg men weer, tot na herhaald gekuch

Jong-Hendrik opende zijn witte tanden
En zeide: „met den oogst-zijn wij gereed.”
„Wij ook”, was 't antwoord van den slimmen boer.
't Beslissend oogenblik was nu gekomen,
Jong-Hendrik staarde strak Katrina aan
Katrina tuurde blozend op haar schortje.
Met vasten blik begon de jonge boer:
„Mijn moeder is nu zestig jaren oud.”
Maar nu gebeurde 't, dat de buurman zeide:
In plaats van: „mooie leeftijd”: 't gaat haar goed?”
En Hendrik zeide zeer verdrietig: „ja!”
Hoe is het nu met buurman? De oude man
Begint erg oud te worden, dacht Jong-Hendrik,
't Is alles in de war helaas. Wat nu te doen?
Zoo moest hij dan op nieuw beginnen,
En zeide nogmaals met den meesten nadruk
„Mijn moeder is nu zestig jaren oud.
Nu werd het beter, buurvrouw nam het woord.
De goede vrouw zei flink: „een mooie leeftijd.”
En Hendrik flinker: „jongen groeien na.”
En nu weer de oude; „als de jongen altijd
Zoo braaf zijn als men 't wenschen zou.” En Hendrik —
Hij was verbaasd, dat hij zoo moedig was —
„Ik zie hier twee, die elken huisstand eeren.”
En daarbij keek hij weer Katrina aan.
Maar toen gebeurde 't, dat het meisje zeide:
„Wij kunnen juist niet klagen.” En de moeder:
„Sinds Zondag is Katrien dan ook verloofd.”

Verloofd! Dat was een zware slag. Verduiveld!
Rood werd Jong-Hendrik en Katrien stond op
Met donkerrooden blos, de leege schotels
Verlegen, haastig naar de keuken dragend.

Lang zat de jonge boer als wezenloes,
De kruik met melk gevuld hield hij zoo lang
Voor zijn gezicht en dronk zoo schand'lijk veel,
Dat vol ontzetting buurman en zijn vrouw
En juffrouw Eva op den drinker staarden.
Nu zet hij neer — en ziet tot zijn verbazing,
Dat Eva slechts nog in de kamer was.
De buurman tuurde buiten naar de lucht,
De buurvrouw twistte met de kaffermeisjes,
Slechts Eva bleef en vroeg: „wilt u nog meer?”
Zij meende melk en Hendrik innig dankbaar,
Dat God zoo zichtbaar hem zijn wegen wees,
Sprak nogmaals, luid en opgetogen: „ja!”
Zij vulde nogmaals, ging weer zitten, maar
Aan 't eind der tafel. Nu werd Hendrik moedig,
Zijn handen stak hij in zijn broekzak en
Begon met slimheid, langzaam: „u heet Eva!”
Zij zeide zachtjes: „ja” en dacht daarbij
Hij vraagt verstandig. Lang toch kent hij mij.
En Hendrik verder — nu was hij op dreef —
„En ik heet Hendrik.” Dat was ook niets nieuws.
Maar Eva vond het geestig en begreep hem.
Toen ging hij voort: ik word gauw zes en twintig
En guitig zij: „ik ben al twee en twintig;
Toen lachte Hendrik, lachte luid en schaat'rend.
Toen lachte ook Eva, lachte zacht en lieflijk.
Zij boog het hoofd, trok bevend aan haar schort.
En toen Jong-Hendrik uitgelachen had,
Begon de snaak: dan wordt het spoedig tijd.”
Waarvoor het tijd werd, dat verzweg hij slim.
En Eva zweeg als hij, maar boog daarbij
Met schalkschen lach het ronde bruine hoofd,
Waarvan de lange vlechten nu nieuwsgierig

Langs hare schouders op haar schortje vielen,
Waarop zij met de ruwe handen flink
Het vlechtlint greep en speelde en wingerde.
Zoo zwegen zij. En Hendrik keek haar aan.
Nog menigmaal verhief zij 't rood gelaat,
Nam weifelend de kruik en vroeg,
Of Hendrik drinken wilde. Hendrik dronk.

Zoo zaten zij twee uren bij elkaar.
Het lange licht was bijna afgebrand, —
Haar ouders sliepen wijss'lijk — Toen Jong-Hendrik
Dit woord tot Eva sprak : „wij zijn het eens.”
Waarover eens en over vrouw en bruiloft
En dergelijke zaken meer, had men
Geen woord gesproken ; van den oogst alleen,
En over 't vee, de burenen en het weer
Den dominé, die hen had aangenomen.
Zij hadden wel den halven tijd gezwezen.
Toen zei hij : „goeden nacht” en ging naar bed.
Terwijl zij zachtjes in haar kamer sloop.
Haar hand slechts had hij lang en vast gedrukt

En tot haar zuster zeide zij blijmoedig
Slechts „ja”, ontkleedde zich en blies het licht uit —
Nu was zij de verloofde van Jong-Hendrik.

De boerenvrouwen.

Dapp're boerenvrouwen u een lied
Aan den berg waar 't slagveld zich bevindt,
Niets als buldren, dampen van lyddiet.

Op de hoeven echter aan den ploeg
Dapp're vrouwen, bruin van lucht en wind,
Groot en onversaagd en sterk genoeg.

Zegen God de g a n s c h e boerengouw,
Zegen dapp'ren man en grijze en kind,
Zegen iedre dapp're, trouwe vrouw.

LIENHARDTS Boerenliederen zijn geen gewone gelegenheidsgedichten, zij vormen een boek van blijvende litterarische waarde. De Deutsche pers spreekt er met den meesten lof over; zoo zegt o. a. de „Freiburger Zeitung“ aan 't slot eener uitvoerige bespreking: Uit de boerenliederen spreekt den geest van een dichter, die vrij is van elk effectbejag en krachtig in 't uiten van innige menschelijke hartstocht; 't is als voelde men 't boerenfolk zelf de pols. De liederen zooals Begin van den slag, De Werving, De Jonge boer, Boerenkalmte, De Anjelier, Nachtelijk koraal, zijn juweeltjes van poësie en zelden heeft een dichter beelden uit het kleinleven zoo waar en met zooveel ernst en waren humor geschetst, als in de gedichten Jong-Hendrik, en de Zwijgende Jan.